

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.766/2019/5.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Molnár Tibor Tamás bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Kovács Eszter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovács Eszter ügyvéd)

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Bercsényi Gábor ügyvéd

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.941/2018/4-II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 71.P.21.346/2016/60.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 545.000 (ötszáznegyvenötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak - külön felhívásra - megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes és az alperes házasságából 2006. január 23-án ..., 2008. június 4-én ... és 2010. július 30-án ... utónevű gyermek született. Az alperes 2011. március 23-án elköltözött a felperessel közösen lakott ... szám alatti ingatlanból és a gyermekeket a felperes előzetes tudta és hozzájárulása nélkül magával vitte a ... szám alatti ingatlanba.
- [2] A Budai Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: BKKB) a 6.P.XXII.31.145/2011. sorszámon a házasság felbontása iránt indult ügyben a 2012. március 2-án kelt 9. sorszámú végzésével szabályozta a felperes és gyermekek közötti kapcsolattartást, majd 2012. március 26-án a 16/I. számú végzésével a ... utónevű gyermeket ideiglenes intézkedéssel jelen per alperesénél helyezte el. A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a határozatokat helybenhagyta. A BKKB 2012. június 22-én kelt 35. sorszámú végzése a felperes és a gyermekek közötti kapcsolattartást szabályozta a 2012. július 9-től 2012. augusztus 20-ig terjedő időszakra, majd 62. sorszám alatt a korábban a 9. és 35. sorszámú végzésekben foglalt szabályozást módosította. A másodfokú bíróság a 35. sorszámú végzést végzésével helybenhagyta. A BKKB 2013. október 18-án kelt 98. sorszámú végzésével a 9., a 35. és a 62. sorszámú végzéseket hatályon kívül helyezte és a kapcsolattartást újra szabályozta, amelyet a másodfokú bíróság ugyancsak helybenhagyott.
- [3] A BKKB a peres felek házasságát a 143. sorszámú ítéletével felbontotta, az ítéletet a Fővárosi Törvényszék helybenhagyta. A gyermekek az alperesnél kerültek elhelyezésre.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes az alábbiakban ismertetett személyhez fűződő jogait megsértette. Kereseti álláspontja szerint az alperes azzal, hogy 2011. március 23-án a gyermekeket megkérdezése és tájékoztatása nélkül ismeretlen helyre vitte, ettől kezdve a gyermekekkel való érintkezést önkényesen korlátozta, felügyelte a kapcsolattartásokat, 2012. márciusáig ki- és lehallgatta a felperesnek a gyermekekkel való beszélgetéseit, megsértette a felperes családi élethez, emberi méltósághoz, hangfelvétel oltalmához és titokvédelemhez fűződő jogát (1. kereseti pont). Az alperes azzal, hogy 2011. március 23-tól kezdődően a gyermekeket illető döntések meghozatalából a felperest kizárta, azokról a felperest utólagosan sem tájékoztatta, a felperes felügyeleti jogának gyakorlását önkényesen teljes mértékben megakadályozta, a gyermekek nevelését, gondozását, egészségi állapotát, oktatási intézményeit illetően nem tájékoztatta, megsértette a családi élethez, emberi méltósághoz fűződő jogát. A felperes keresetében tételesen megjelölte, hogy melyek voltak azok a döntések, amelyekből őt állítása szerint az alperes kizárta (2. kereseti pont). Az alperes azzal, hogy 2011. március 26-tól kezdődően rendszeresen bezárta a felperest az alperes az általa bérelt ingatlanba, ezzel megsértette a felperes személyes szabadsághoz fűződő jogát (3. kereseti pont). Az alperes azzal, hogy 2011. március 30-án a gyermekek számára hamis laccímet létesített, majd 2011. március 31-től kezdődően a Szentendrei Városi Bíróság, majd a Pest Megyei Törvényszék előtt szándékosan hamis nyilatkozatokat közölt, megsértette a felperes családi élethez és az emberi méltósághoz fűződő jogát (4. kereseti pont). Az alperes azzal, hogy 2011. március 23-tól folyamatosan megakadályozta, hogy a gyermekek szaksegítséget kapjanak lelki sérüléseikre, megsértette a felperes családi élethez és az emberi méltósághoz fűződő jogát (5. kereseti pont). Az alperes 2011. március 23-tól a közös hitel törlesztését, illetve a közös ingatlant terhelő kötelezettségek teljesítését, azok egyetemleges voltát kihasználva kizárólagosan a felperesre kényszerítette, illetve az eddig felsorolt valamennyi magatartásával együttesen életminőségét drasztikusan lerombolta, megsértette az emberi méltósághoz, illetve a testi épséghez és az egészség

védelméhez fűződő jogát (6. kereseti pont). Az alperes azzal, hogy 2011. július 28-tól kezdődően teljes mértékben megtagadta az általa önként, közjegyző előtt vállaltak teljesítését, megsértette a magán- és családi élethez fűződő jogát (7. pont). Az alperes azzal, hogy 2011. november 24-én egyoldalúan felmondta a mediátor előtt önként vállalt megállapodás teljesítését, megsértette a felperes magán- és családi élethez fűződő jogát (8. kereseti pont).

- [5] A felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy magánlevélben kérjen bocsánatot az általa megfogalmazott tartalommal. A felperes keresetében összesen 5.450.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, amelynek egyes részösszegeit az egyes kereseti pontokhoz kapcsolta. A kereset jogalapjaként megjelölte az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikk (1) bekezdését, az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését, az Alkotmány 67. § (2) bekezdését, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 75.§-át és 84. §-ának (1) bekezdése a), b), c) és e) pontjait.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte. Előadta, hogy a kereset jogalapja hiányzik, tekintettel arra, hogy a felperes a gyermekekkel folyamatosan érintkezhetett, a felperes akkor ment a gyermekekhez, amikor csak szeretett volna. A felperes gyermekekkel való érintkezését nem felügyelte, nem hallgatta ki és nem hallgatta le, összesen egy hónapig tartott az az időszak, amíg a felperes a gyermekeket csak az alperesnél látogathatta, ezen alkalmak során az felperes szabadon együtt lehetett a gyermekekkel. Ezt követően a láthatások 2014. júniusáig rendben zajlottak. Nem zárta ki a felperest a gyermekek érintő döntések meghozatalából, a gyámhivatal a felek kapcsolatát folyamatosan vizsgálta, komoly szankciót az alperessel szemben e tekintetben nem alkalmazott. A felperest a látogatásai során nem zárta be, a bejárat ajtót akkor is zárva tartja, amikor otthon tartózkodik. Az ... albérletbe ő és a gyermekek nem jelentkezhetek be, neki pedig a felperessel közösen lakott ingatlanon kívül nem volt ingatlana, ugyanakkor a jogszabályi előírásokra figyelemmel állandó lakcímre volt szüksége, ezért befogadó nyilatkozat alapján az alperes testvérének ... lakásába jelentkezhetek be. Jelezte, hogy a gyermekek tartózkodási helyeként az ... ingatlan feltüntetéséhez a felperes nem járult hozzá, a gyermekek alperesnél való elhelyezését követően pedig a gyermekek állandó lakcímének az alperes édesanyjának lakcímével kell megegyeznie. Az alperes ezért vitatta, hogy hamis nyilatkozatot tett, és az állandó lakcím feltüntetésével megsértette a felperes családi élethez és emberi méltósághoz fűződő jogait. Vitatta azt is, hogy a gyermekek nem kaptak volna szaksegítséget lelki sérelmekre. A kölcsön törlesztésével kapcsolatban előterjesztett ígérennyel kapcsolatban előadta, hogy az alaptalan, a kölcsön nem fizetése nem személyiségi jogot sértő magatartás, legfeljebb dologi vagy kötelmi igényt keletkeztethet.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperesnek a három gyermekével történt kapcsolattartáshoz fűződő jogát azzal, hogy 2011. március 23-tól 2012. március 26-ig terjedő időszakban a ... utónevű, 2011. március 23-tól 2014. június 3. napjáig a ... és ... utónevű gyermekekkel akadályozta a felperes kapcsolattartását. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.500.000 forintot és ezen összeg után 2011. március 23. napjától járó törvényes mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 153.780 forint perköltséget. Úgy rendelkezett, hogy ezt meghaladóan a felek a felmerült perköltségeiket maguk viselik. A le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy abból az alperes 91.560 forintot, a felperes pedig 235.440 forintot köteles az államnak megfizetni külön felhívásra.
- [8] Ítéletének indokolásában az egyes kereseti pontok tekintetében a következő álláspontot foglalta el:
- [9] 1. kereseti pont (kapcsolattartás akadályozása): Az elsőfokú bíróság szerint a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás joga személyiségi jognak minősül, a kapcsolattartás a személyiség lényeges

része, alapvetően meghatározza mind a szülő, mind a gyermek érzelmi, lelki fejlődését és azt, hogy később a szülő és a gyermek között miként alakul a kapcsolat. A kapcsolattartás jogát törvény biztosítja, amely még akkor is megilleti a szülőt, ha szülői felügyeleti joga szünetel. A lefolytatott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság megállapíthatónak találta, hogy a gyermekek egyoldalú elvitelével az alperes megsértette a felperesnek a gyermekekkel való, nem vitatottan napi rendszerességű gyermekekről való rendszeres gondoskodást, nevelést, kölcsönös bensőséges kapcsolatot magában foglaló kapcsolattartáshoz való jogát. A gyermekek elvitelére úgy kerül sor, hogy hollétükről a felperest az alperes napokig nem tájékoztatta. A láthatás későbbi rendezése az alperes felelősségét nem menti ki. Nem volt igazolható az az alperesi előadás, hogy a felperes akkor jött a gyermekihez, amikor csak szeretett volna és annyi ideig lehetett volna, ameddig akart. A gyermekek elhelyezéséről született bírósági döntésig az alperes önkényesen, a felperes jogát sértve tartotta magánál a gyermekeket, a gyermekek úgy voltak nála, hogy ahhoz a felperes nem járult hozzá, a bírósági rendezésig a kapcsolattartást az alperes nehezítette.

- [10] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor bizonyíthatatlannak találta azt a felperesi előadást, hogy az alperes felügyelte a ténylegesen megvalósult kapcsolattartásokat, ki- és lehallgatta a felperes és a gyermekek beszélgetéseit, ezért felperesnek a hangfelvétellel való visszaélésre, valamint a magántitok megsértésére alapított keresetét alaptalannak találta. Úgy ítélte meg, hogy a kapcsolattartás körében az emberi méltóság sérelme sem állapítható meg, mert az alperes a felperest emberi mivoltában nem sértette meg, csupán a kapcsolattartási jog sérült. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes várakozni volt kénytelen a gyermekekre a kapcsolattartás realizálásánál, embertelen és megalázó állapotnak nem tekinthető. Az elsőfokú bíróság az 1. kereseti pont tekintetében elutasította a családi élethez való jog megsértésére irányuló kereseti kérelmet is, megállapította, hogy a gyermekek elvitele a családi élethez való jog sérelmeként nem értékelhető, hiszen a család egysége már az elköltözéssel megszűnt.
- [11] 2. kereseti pont (szülői felügyeleti jog korlátozása): Az elsőfokú bíróság az ezzel kapcsolatos kereseti kérelmet elutasította valamennyi, a felperes által tételelesen felsorolt kifogás vonatkozásában. Álláspontja szerint az emberi méltóságból nem vezethető le olyan jog, amelynek megsértése a felperes állításainak bizonyíthatósága esetén is megállapítható lett volna. Amennyiben a felek a szülői felügyelet körébe tartozó kérdésekben nem tudnak megállapodni, a családjogi jogszabályokban meghatározott intézményrendszer igénybevitelével kell a vitás kérdéseket rendezni, az emberi méltósághoz és a családi élethez való jog ebben a vonatkozásban nem sérülhetett.
- [12] 3. kereseti pont (személyes szabadság megsértése): Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint önmagában az, hogy a lakást annak lakója, az ott tartózkodásának ideje alatt belülről bezárja, a lakásban vele együtt ideiglenesen ott tartózkodó személy szabad mozgásához, a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogát nem sérti meg. Az csak akkor következhetett volna be, ha ezzel a lakás elhagyását megakadályozta volna a felperes terhére, ennek tényalapja azonban nem volt megállapítható.
- [13] 4. kereseti pont (hamis lakcím létesítése): Az elsőfokú bíróság a lakcím létesítésével kapcsolatos kereseti kérelmet is alaptalannak találta tekintettel arra, hogy ebben a kérdésben más hatóságok jogosultak dönteni.
- [14] 5. kereseti pont (gyermekek lelki segítségének akadályozása): Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy nem minősül a felperes személyiségi jogi sérelmének az, hogy a gyermekek esetleges lelki sérelmeik tekintetében rászorulnak-e segítségre, és ha igen, milyen tartalmúra.
- [15] 6. kereseti pont (közös felvett kölcsön fizetése): Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy a kölcsön fizetésének elmaradása nem személyiségi jogsértés, az kizárólag vagyoni jellegű elszámolási vita körébe tartozik.
- [16] 7-8. kereseti pont: Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a közjegyző előtt, illetve a közvetítői eljárásban kötött megegyezés nem teljesítésére, mint személyiségi jogot sértő magatartásra vonatkozó kereseti álláspontot, miután a vállaltak teljesítésének elmaradása kizárólag a szülői

felügyelet körébe tartozó kérdés és a gyámhivatal előtti rendezés lehetőségét nyitják meg.

- [17] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a megállapított körben a jogsértést megállapította, a c) pont szerint az elégtétel adására ugyanakkor nem látott lehetőséget, mert álláspontja szerint a felperesi igény nem olyan jellegű jogsértésen alapul, amelynek erkölcsi jóvátétele nagy nyilvánosság előtti bocsánatkéréssel megvalósítható lenne. A nem vagyoni kártérítés megfizetésére az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja szerint alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdés, és 355. § (1) és (4) bekezdései alapján kötelezte az alperest, amelynek összegét mérlegeléssel állapította meg.
- [18] A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította. A felperes fellebbezése a keresetnek való teljeskörű helyt adásra irányult, míg az alperes a kereset teljes elutasítását kérte. A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését alaptalannak, az alperes fellebbezését alaposnak találta.
- [19] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó okot nem észlelt. A jogerős ítélet érdemben kifejtett indokolása szerint a személyiségi jogviszony nem mindig kizárólag abszolút szerkezetű, sajátos személyiségi jogviszony jön létre a házastársak, a szülő és a gyermekek között. Az ilyen jogviszonynál a kölcsönösség a jogviszony tartalmát közvetlenül meghatározza, vagyis a résztvevő feleket kölcsönös jogok és kötelezettségek terhelik. A személyiségi jogi igényként azon igények érvényesíthetők, ahol a védendő érték közvetlenül az ember személyiségéből fakad. A szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás ilyen igénynek minősül, egyike az emberi indíviduumhoz legszorosabban kapcsolódó jogoknak, vagyis a személyiség részét képezi az, hogy a szülő a gyermekével milyen kapcsolatot tud tartani. Ehhez képest a gyermekkel való kapcsolattartás sérelme alapot adhat személyiségi jog megsértésének megállapítására. Ilyen esetekben a jogerős ítélet szerint speciálisan vizsgálni kell a szülők egymás közötti viszonyát, egymással szemben tanúsított magatartását, a szülő és a gyermek közötti viszonyt, a gyermekek oldalán fennálló releváns körülményeket, illetve a kapcsolattartás kimaradásának időtartamát, továbbá vizsgálandó az is, hogy született-e a kapcsolattartást szabályozó hatósági, bírósági határozat, illetve megállapodás. A családról szóló 1952. évi IV. törvény (továbbiakban: Csjt.) rendelkezései szabályozzák a szülői felügyeleti jog tartalmát illetően, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 27. § (1) bekezdése pedig meghatározza a kapcsolattartás célját. A különélő szülő személyiségi jogának sérelme csak akkor állapítható meg, ha a másik szülő a kapcsolattartást tartósan visszaélésszerűen, önkényesen korlátozza vagy zárja ki. Ez a kapcsolattartás alapos ok, kellő indok nélküli, önös célból való korlátozását vagy kizárását jelenti.
- [20] A másodfokú bíróság ezen elvek figyelemvételével vizsgálta azt, hogy az alperes kifogásolt magatartása a személyiségi jogsértést megalapozza-e. Szükségszerűnek minősítette, hogy az elköltözéssel egy átmeneti időszak alakult ki, amely a kapcsolattartás zavartalanságát nem tette lehetővé, a kialakult helyzetben a felperes nem várhatta azt, hogy a gyermekekkel az együttélés időszakában megszokott módon tarthassa a kapcsolatot, a gyermekeknek és a szülőknek az új helyzethez alkalmazkodniuk kellett, ki kellett alakítaniuk a kapcsolattartás új rendjét. Ehhez képest csupán néhány nap volt az, amikor a felperes a gyermekeinek pontos hollétéről nem tudott és nem is láthatta őket. Megállapíthatónak találta, hogy az elköltözést követő hétvégén a felperes már találkozhatott gyermekeivel. A felperes ténylegesen nem volt elzárva attól, hogy az alperes lakásán a gyermekeket látogathassa és az elköltözéstől számított egy hónap elteltével a felek között közjegyző előtti megállapodás született a kapcsolattartás módját illetően. A jogerős ítélet indokolása szerint önmagában az a körülmény, hogy 2011. március 23-át követően a felperes nem teljes mértékben a saját akaratának megfelelően tarthatta a kapcsolatot a gyermekekkel, még nem eredményez személyiségi jogsértést. A felperesnek a közjegyzői okiratban, később pedig a mediációs eljárás során született megállapodások alapján a rendelkezésére álló egyéb jogi

eszközökkel módjában állt kikényszeríteni a kapcsolattartást. 2012. tavaszán a BKKB rendezte a kapcsolattartás módját, ezt követően ez volt az irányadó végzés, amelynek rendelkezéseit az alperes teljesítette. Összességében tehát nem volt olyan körülmény, amely az alperes visszaélésszerű, önkényes magatartását mutatta volna, így személyiségi jogsértés megállapítására az 1. kereseti pont ezen részében sem volt alap. Megjegyezte a másodfokú bíróság azt is, hogy a személyiségi védelmi per nem szolgálhat a bontóperben született döntések, az ott lefolytatott bizonyítási eljárás felülvizsgálatának fórumául.

- [21] Az 1. kereseti pont tekintetében a hangfelvétellel való visszaélésre, a magántitok, az emberi méltóság és a családi élethez való jog megsértésére alapított igények tekintetében az elsőfokú elutasítás indokaival a másodfokú bíróság mindenben egyetértett. Ugyanez vonatkozott a további kereseti pontokra is. Kiemelte, hogy az 1. pont tekintetében a gyermekekkel a felperes skype útján is tartott kapcsolatot. Az alperes által lakott lakás nyitott elrendezésű, az alperes szükségképpen fül- és szemtanúja lehetett ezen kapcsolattartásoknak, de ez nem jelent visszaélésszerű magatartást. A felperes ugyanakkor nem tett meg mindent annak érdekében, hogy esetleges magántitkai ne jussanak az alperes tudomására. A családi élethez való jog nem azt jelenti, hogy a házastárs a másik házastárstól nem költözhét el és nem kezdhet új életet, a család egysége már az alperes elköltöztetésével felbomlott. A gyermekek sorsát érintő kérdések eldöntésében az együttműködés esetleges problémáit a gyámhatóság előtti eljárásban kell rendezni, a közös döntés kikényszerítése nem lehet személyiségi jogi per tárgya.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [22] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az alperesnek a keresettel egyező tartalmú marasztalását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan az illeték, illetve a perköltség összegének csökkentését igényelte. A felperes megsértett jogszabályként eljárásjogi rendelkezéseket jelölt meg. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 2. § (1) bekezdését, a tisztességes eljárás követelményeit, amikor az elsőfokú bíróság elnézte az alperes perbeli mulasztásait, viszont az ő terhére értékelte a kereset hiányait anélkül, hogy hiánypótlásra hívta volna fel. A jogerős ítélet megsértette a Pp. 3. § (3) bekezdését, mert nem megfelelően került sor a bizonyítási teher kiosztására, sérült a fegyveregyenlőség elve, amikor a bíróság elnéző volt az alperes eljárási mulasztásaival kapcsolatban, miközben a neki adott tájékoztatás nem volt kellően egyediesítő. Az eljáró bíróságok nem értékelték megfelelően azt a speciális helyzetet, hogy napokig nem tudhatta, hogy hol vannak a gyermekei. A kapcsolattartás zavartalansága lehet személyiségi jogi vizsgálat tárgya, ha kimerítették a családjogi jogorvoslatot és az ellenérdekű fél részéről a kapcsolattartás rendszeres és tartós akadályozása történik. A szülői felügyeleti jogok gyakorlása a két szülő közös ügye, azt nem lehet egyikük által egyedül gyakorolni, viszont a bíróságok érdemben nem adtak lehetőséget a szülői felügyeleti jog megsértésével kapcsolatos állításai igazolására. A felperes szerint összességében nem értékelte a jogerős ítélet azt, hogy milyen általános életminőségrombolást követett el az alperes a sorozatos jogsértő magatartásával, hiszen sok tényező együtt okozott számára rendkívüli lelki sérelmet. Nem került értékelésre az sem, hogy az alperes nem tartotta be a különböző megegyezéseket és azt sem vették figyelembe, hogy mindezzel okozati összefüggésben a felperesnél drasztikus egészségromlás következett be.
- [23] Az alperes figyelemmel arra, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, mert nem jelölte meg a jogerős ítélet által megsértett jogszabályhelyeket és a jogsérelmeket nem írta kellően körül, elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítását kérte. Érdemben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokaira utalással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak.
- [25] A Kúria a jogerős ítélet érdemben helyes döntésével részben eltérő indokolás mellett értett egyet.
- [26] A Pp. 270 § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. A felperes felülvizsgálati kérelmében a Pp. 272. § (2) bekezdésének megfelelően eljárási szabályok megsértését állította, nevezetesen a Pp. 2. § (1) bekezdése alapján a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét, a Pp. 95. § (2) bekezdése alapján a hiánypótlási felhívás elmaradását és a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a bizonyításra vonatkozó tájékoztatás hiányosságát, illetve elmulasztását jelölte meg.
- [27] Az elsőfokú bíróságnak a felperes által sérelmezett pervezetése az ügy érdemi elbírálására nem volt kihatással. Az elsőfokú bíróság a feleket a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási teherről a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben kioktatta. A peranyag szolgáltatás elve alapján a bíróság a felek előadása és a bizonyítékok alapján hozta meg döntését. A felperes az állított jogsértések alapjául szolgáló előadásait megtette, bizonyítást ajánlott fel, minderre az alperes nyilatkozott. Az elsőfokú bíróság az általa mellőzött bizonyítást ítéletében megindokolta. A felperes által sérelmezett körben a bizonyítással kapcsolatos kioktatás elmaradása, illetve a felajánlott bizonyítás mellőzése az ügy érdemi elbírálására nem volt kihatással.
- [28] A felülvizsgálati kérelem eljárási jogszabálysértéseket jelölt meg, ezen keresztül sérelmezte a felperes a jogerős ítélet egyes érdemben tett megállapításait. Ezért az eljárási jogszabálysértés megítéléséhez nem volt mellőzhető az ügy érdemében hozott döntésnek a felülvizsgálata.
- [29] A Pp. 95.§ (2) bekezdésének megsértésére hivatkozással a felperes tévesen hiányolta a hiánypótlási felhívást a hangfelvétellel való visszaélés és a magántitok megsértésének állításával kapcsolatban, miután ez ténylegesen megtörtént.
- [30] A felperes a gyermekeivel való kapcsolattartásának az alperes magatartása miatt elszenvedett sérelmeivel kapcsolatban érvényesített személyiségvédelmi igényt.
- [31] A Kúria nem értett egyet a jogerős ítéletnek azzal az álláspontjával, hogy a szülőnek a kiskorú gyermekkel való kapcsolattartása (annak módja vagy esetleges elmaradása) személyiségvédelmi igényt alapozhat meg. A Kúria korábban számos ítéletben kifejtette, hogy a családjogi viták rendezése, így a különélő szülőknek a gyermekkel való kapcsolattartás szabályainak megszegése személyiségvédelmi igényt nem alapoz meg. A kapcsolattartás szabályozása, végrehajtása, illetve a kapcsolattartás szabályai megszegésének szankcionálása a családjogi jogintézményre tartozik, az a személyiségvédelem kereteit meghaladja. (Pfv.IV.21.733/2017/8., Pfv.IV.21.947/2017/3.) Következtes a bírói gyakorlat abban, hogy a személyiségi jogi perre nem tartozik más jogterületre tartozó jogvita eldöntése, de még véleményezése sem. Az ezzel ellentétes álláspont elfogadása a jogrendszer megkettőződéséhez vezethetne. Ezért a személyiségi jogvédelem kereteit meghaladja annak vizsgálata, hogy a szülő a jogszabályi kötelezettségen alapuló kapcsolattartást alapos ok, kellő indok nélkül, önös célból nem biztosítja vagy korlátozza, vagy abból a másik szülőt megpróbálja kizárni.
- [32] A Kúria tehát a másodfokú bíróság általánosságban tett megállapításaival nem értett egyet ugyan, az egyes sérelmek tekintetében tett megállapításait, amelyek a személyiségvédelmi igény érvényesíthetőségének kizárására vonatkoztak, ugyanakkor osztotta. Nem jelenti tehát a hangfelvétellel való visszaélést az, ha a gyermekekkel skype-on tartott kapcsolat során az alperes által használt lakás sajátosságaiból fakadóan a felperes személyes előadásait az alperes hallhatta, miként az sem valószínűsíti meg jogsértést, hogy egy telefonbeszélgetés leiratát az alperes egy hivatalos eljárás során felhasználta. Helyes álláspontot foglalt el a jogerős ítélet abban is, hogy nem kellett külön vizsgálnia azt, hogy a felperes az alperesi jogsértésekkel szemben megpróbált-e jogvédelmet kérni. Helyesen foglalt állást a jogerős ítélet abban a vonatkozásban is, hogy az alperes azon

„elismerő” nyilatkozata ellenére, hogy a felperesnek az alperesi ingatlanban való tartózkodása idején az ajtót bezárta, nem állapítható meg a személyes szabadság megsértése. E jogsértés csak akkor lett volna megállapítható, ha az alperes abban gátolta volna meg a felperest, hogy a lakást elhagyja. Az ugyanis nem tiltható meg, hogy a lakás használója a bejárati ajtót az otthon tartózkodása idején is zárva tartsa. Helyesen foglalt állást a jogerős ítélet abban a kérdésben is, hogy a peres felek által közösen felvett lakáskölcsön törlesztésének alperes részéről történő elmaradása nem sérthet személyhez fűződő jogot, az alperessel szemben kötelmi jogi igényt alapozhat meg. Erre is érvényes az a megállapítás, hogy a személyiségi jogi per nem szolgálhat más jogterületre tartozó jogvita eldöntésének fórumaként, vagy esetleg speciális jogorvoslati eszközként.

- [33] A felperes hivatkozott arra is, hogy az összes kereseti pontban megjelölt igénye tekintetében a jogerős ítélet nem foglalkozott azzal, hogy azok összessége okozott számára jelentős személyiségi jogi sérelmet. A jogerős ítéletnek ezzel a kérdéssel külön foglalkoznia azért nem kellett, mert amennyiben helytálló jogi álláspont az, hogy a felperesnek egyetlen személyiségi jogi igénye sem alapos, akkor az egyenként nem jogsértő magatartások összességükben sem sérthetik a felperes személyiségi jogát.
- [34] A személyhez fűződő jog, ezen belül az emberi méltóság megsértése csak akkor állapítható meg, ha a sérelmezett magatartás a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt történt (EBH2007.1598), ilyen magatartást azonban az alperes nem tanúsított, a felperest emberi mivoltában alázták volna meg, erre azonban nem került sor.
- [35] A felperes felülvizsgálati kérelmében olyan körben hiányolta a hiánypótlási felhívás vagy a bizonyításról való kioktatás elmaradását Pp. 3. § (3) bekezdése, 95. § (2) bekezdése), amely a jogvita érdemi elbírálása szempontjából az eddig kifejtettek értelmében szükségtelen volt. Ezért a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eljárási szabályokat nem sértette meg.
- [36] Minderre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [37] Pp. 3. § (3) bekezdése, 2. § (1) bekezdése és 95. § (2) bekezdése

Záró rész

- [38] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felülvizsgálati eljárásban peresztes felperest kötelezte az alperes jogi képviselétével felmerült felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján mérlegeléssel állapított meg. A peresztes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az államnak megtéríteni. Az illeték mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján került megállapításra.
- [39] A Kúria a Pp. 274. §-a alapján felülvizsgálati kérelmet a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2020. november 4.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor
Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző